

BØRNS
VILKÅR

Det gode klassefællesskab

Temaforløb til indskolingen

Tema 'Det gode klassefællesskab'

Til indskolingen

Aktiviteterne i dette materiale er centreret omkring det gode klassefællesskab. Indskolingseleverne har i begrænset omfang oplevelser og erfaringer med at gå i skole, og derfor sætter materialet fokus på, hvad man kan gøre for at opnå trivsel i klassefællesskabet.

Corona har sat sit spor hos mange børn, og selvom de igen kan have en forholdsvis normal hverdag med skole og fritidsaktiviteter, må man ikke tage for givet, at alle elever trives, og at fællesskaberne ser ud som før nedlukningen. Skoledagen vil i noget tid være præget af elever, der skal vænne sig til at være fysisk tilbage i skole med en mere stram struktur end i hjemmeskolen, elever, der skal genskabe kontakten til klassekammerater, finde deres plads i klassefællesskabet, genskabe relationen til lærerne m.m. De yngste indskolingselever har måske stadig ikke oplevet, hvad det vil sige at være en del af et klassefællesskab. Eleverne skal lære hinanden at kende, blive nysgerrige på og trykke ved hinanden. Dette kræver en langsigtet indsats fra skolens side.

Temaforløbet består af fem aktiviteter

Temaforløbet er relevant at arbejde med nu, hvor eleverne er vendt fysisk tilbage i skole efter nedlukning. Det vil også være relevant at bruge, når eleverne skal starte op igen, for eksempel efter ferier, ved sammenlægning af klasser og skoler eller andre store skift i elevernes skolegang. Materialet er rammesat primært til 2.-3. klasse, men 0.-1. klasse kan også lave øvelserne. Vær opmærksom på at tilpasse de enkelte aktiviteter til jeres elever, og vurder, hvorvidt I vil tale om corona. Vurder også, om de ældste i indskolingen vil have gavn af at arbejde med undervisningsmaterialet til mellemtrinnet i stedet. Aktiviteterne kan bruges hver for sig eller som et kontinuerligt forløb.

Mål:

- At eleverne får en bevidsthed om det de er fælles om samt en forståelse for fællesskabets betydning for deres trivsel.
- At eleverne identificerer sig med fortællinger fra BørneTelefonen og får drøftet, hvordan man kan være en god klassekammerat.
- At eleverne bliver opmærksomme på, hvordan de kan hjælpe hinanden og sammen bidrage til, at deres klasse er et rart sted at være for alle.

Tidsforbrug: 2-3 lektioner.

Formål

Formålet med aktiviteterne i dette materiale er at understøtte opbyggelsen af et **trykt fællesskab** i klassen og på skolen efter nedlukninger som følge af corona. Klassen arbejder sammen om deres relationer og fællesskab, og det giver bedre betingelser for at opleve, at man hører til i klassefællesskabet. Ved at arbejde med klassefællesskabet kan I være med til at skabe en kultur og et **sammenhold**, hvor der er plads til **forskellighed**.

Klasseaktiviteter

Indskoling

Det gode klassefællesskab

Formålet er at introducere eleverne til emnet 'Det gode klassefællesskab'. Sanglegen 'Nu skal vi alle sammen danse' og øvelsen 'Tre ting, vi har til fælles' fungerer som fællesskabende aktiviteter og tydeliggør, at alle elever har noget at være fælles om.

1. Introducer eleverne til 'Det gode klassefællesskab'

Du kan tage udgangspunkt i, at der i et godt klassefællesskab er plads til alle og til at være forskellige, og at man kan få lov til at være den, man er. Det betyder, at man kan opleve ting på forskellige måder, også i forhold til at vende tilbage til fællesskabet i klassen efter corona. I et trykt klassefællesskab kan man regne med, at ens klassekammerater støtter og hjælper en, når man har brug for det. At man holder sammen som klassekammerater.

Fortæl eleverne, at de skal arbejde med det at være gode kammerater i klassefællesskabet og på skolen, da det er vigtigt, at alle føler, at de er en del af et godt klassefællesskab. Det er en ret, børn har – at have det godt i skolen.

2. Nu skal vi alle sammen danse

Til denne leg skal du bruge sanglegen 'Nu skal vi alle sammen danse'. Du forklarer eleverne, at sanglegen handler om at have noget tilfælles.

Tid: 10-15 min.

Alle elever placerer sig i en rundkreds. Når I synger verset, går I rundt med hinanden i kredsen. Når I synger omkvædet, går de elever, der for eksempel har langt hår nu ind i kredsen

og danser, evt. med tromme, rytmepinde, rasleæg m.m., mens kredsen klapper og synger. Når man har sunget vers og omkvæd, går alle i rundkredsen igen og starter forfra. Vær opmærksom på, at alle elever på et tidspunkt kommer ind i midten af kredsen.

'Nu skal vi alle sammen danse'

Vers:

Nu skal vi alle sammen danse

Danse i en ring

Nogen skal gå ind i midten

Alle dem med (for eksempel) langt hår, der kan li' lasagne, har en hund, har farvede strømper på, går til gymnastik, har fået havregryn til morgenmad, har sorte bukser på osv.

Omkvæd:

Lah-la-la-la-la-la-lah

Lah-la-la-la-la-la-lah

Lah-la-la-la-la-la-lah

Lah-la-la-la-la

Som opfølgning på sanglegen kan du tage afsæt i følgende spørgsmål:

- Lagde I mærke til, hvor I havde noget tilfælles?
- Hvorfor er det godt at have noget tilfælles i en klasse?

Pointer til opsamling: Tal med eleverne om det at have noget tilfælles, hvilket er godt, da det gør fællesskabet stærkt. Alle kan være en god ven eller klassekammerat, og vi skal bruge vores nysgerrighed til at lære hinanden at kende.

Noder - 'Nu skal vi allesammen danse'

Indskoling

Nu skal vi alle sammen danse

Musik og tekst:
Lis Holm

Nu skal vi al - le sam - men dan - se Dan - se i en ring

No-gen skal gå ind i mid - ten Al - le dem ... med blå buk - ser på

Åben improvisation / find på!

Omkvæd

1. F Laaa, la, la, la, la, la, laaa Laaa, la, la, la, la, la, la,

2. F Laaa, la, la, la, la. (cha cha cha)

Musik og tekst: Copyright © komponist og forfatter
Trykt med tilladelse af Dansk Sang, Musiklærerforeningens forlag

Nu skal vi alle sammen danse

Danse i en ring

Nogen skal gå ind i midten

Alle dem ... med blå bukser på / der elsker fodbold osv.

Laaa, la, la, la, la, la, la, laaa, la, la, la, la, la,

Laaa, la, la, la, la, la, la, laaa, la, la, la, la.

Klasseaktiviteter

Indskoling

3. Tre ting, vi har til fælles

For at få et godt klassefællesskab er det vigtigt, at alle føler, at der er plads til dem og deres interesser. Derfor skal eleverne lave en øvelse, hvor de finder ud af, hvad de har til fælles.

Tid: 15-20 min.

Eleverne skal i små grupper på 2-3 finde frem til tre ting, de har til fælles ud fra tre nedenstående regler. Eksemplicer, at det kan være ting, de kan lide at lave, spise eller gøre.

- Det kan både være ting i og uden for skolen
- Det må ikke være ting, I ikke kan lide
- Det må ikke handle om bestemte personer

Efter et par minutter, eller når alle grupper har fundet på tre ting, præsenterer de dem for klassen. Du skriver elevernes fælles interesser op på tavlen, for at alle elever kan se dem.

Pointer til opsamling: Det viser sig, at eleverne har mange forskellige ting til fælles på kryds og tværs i klassen. Det er vigtigt at vide, at selvom man kan være uenig eller have konflikter med hinanden, har man altid noget til fælles med andre.

4. Dialogøvelse

Til denne øvelse skal du bruge brevene fra BørneTelefonen og evt. blankt papir, eleverne kan tegne på. Formålet med øvelsen er, at eleverne identificerer sig med de virkelige historier, reflekterer og kommer med handlemuligheder til, hvordan situationen kan løses.

Tid: 20-30 min.

a. Fortæl eleverne, at de nu skal høre om nogle børn, der har skrevet til BørneTelefonen. Børn, der ikke har det godt i skolen. Du kan for eksempel fortælle, at BørneTelefonen er et sted, som alle børn kan ringe eller skrive til for at få hjælp til små og store problemer. BørneTelefonens nummer er 116 111, og når man ringer eller skriver til BørneTelefonen, får man svar fra en voksen, der er god til at lytte og hjælpe børn. Når man ringer eller skriver til BørneTelefonen, er man anonym. Det betyder, at man ikke behøver at fortælle den voksne, man taler med, hvem man er, og at man kan være sikker på, at den voksne ikke fortæller det videre.

b. Læs 1-2 af brevene til BørneTelefonen højt for eleverne. Brevene finder du på næste side.

Breve fra BørneTelefonen

1. "Hej BørneTelefonen

Jeg er 9 år og jeg føler mig usynlig. Fx i dag har nogle leget rundt omkring mig. Jeg tør ikke spørge op jeg må være med. Fordi jeg er bange for de ignorerer mig. HVAD SKAL JEG GØRE? Skal jeg spørge alligevel eller bare være alene eller spørge nogle andre?"

2. "Kære børnetelefon

Jeg er 9 år gammel og skriver selvfølgelig fordi at jeg har et problem. I skolen er jeg meget genert. Som i SUPER genert. Jeg kan ikke rigtig slippe af med det. Jeg taler meget med nogen fra min klasse men der er nogen jeg ikke tør at snakke med. De er også ret lede mod mig, de kan fx finde på at sige ting som: Kan du overhovedet tale eller: 'Prøv at sige hej'. Jeg bliver rigtig ked af det, når de siger det og begynder nogle gange at græde og så griner de bare af mig og kalder mig for hende, der ikke kan tale eller tudeprinsesse."

3. "Hej BørneTelefonen

Jeg bliver mobbet med jeg ser anderledes ud end de andre og har sagt det til min lærer. Jeg har fået at vide, jeg bare skulle leve med det og har også fortalt det til mine forældre. De siger, at jeg ikke skal lytte på dem men kan ikke lade være. Jeg har kun 2 venner der støtter mig i min skole."

4. "Hej BørneTelefonen

Jeg bliver mobbet, fordi at jeg er så tyk og de andre tager mine penge og siger, at jeg har ikke brug for mere mad og når jeg har idræt tager de mit tøj."

Klasseaktiviteter

Indskoling

C. Tal sammen om følgende spørgsmål, enten i fællesskab eller i makkerpar:

- Hvordan tror I, barnet har det?
- Hvis det var jeres klassekammerat, hvordan ville I så hjælpe?

d. Lad de ældste elever i indskolingen hver især skrive et brev til børnene, der har skrevet til BørneTelefonen og give dem gode idéer og råd til, hvad de skal gøre. Tal indledningsvist med børnene om, hvilke muligheder de ser. Læs gerne brevene op for hinanden til sidst. **De yngste elever kan tegne** i stedet for at skrive.

Fakta om BørneTelefonen

- BørneTelefonen er for alle børn i Danmark.
- Børn kan for eksempel kontakte BørneTelefonen, hvis de har brug for at blive trøstet, har brug for gode råd eller bare har brug for en voksen, der lytter.
- Når et barn kontakter BørneTelefonen, bliver barnet mødt af fortrolige voksne, der er vant til at tale med børn om alle slags problemer, emner og spørgsmål.
- Børn kan ringe, sms'e eller skrive en mail til BørneTelefonen. Man skriver en mail via en særlig side på BørneTelefonens hjemmeside. På den måde behøver man ikke bruge sin egen mailadresse.
- Et barn, der kontakter BørneTelefonen, er anonymt. Det betyder, at BørneTelefonen ikke ved, hvem der ringer eller kontakter dem på mail og sms, og de kan ikke se barnets telefonnummer.
- Det er Børns Vilkår, der står bag BørneTelefonen. Børns Vilkår arbejder for, at alle børn i Danmark skal trives og have det godt.
- Hvis du finder det relevant, kan I se en lille film om, hvad der sker, når man ringer til BørneTelefonen. Filmen er bedst egnet til de ældste elever i indskolingen.

[Se filmen her](#)

Klasseaktiviteter

Indskoling

5. Vores klasse

Formålet med 'Vores klasse' er, at eleverne skal lære hinanden bedre at kende og sætte refleksioner i gang om, hvordan man kan være en god klassekammerat og respektere andre, selvom man ikke er venner.

Tid: 20-30 min.

a. Introducér eleverne for 'Vores klasse'.

Du kan tage udgangspunkt i, at eleverne bruger meget tid sammen med deres klassekammerater i skolen. Nogle af klassekammeraterne kender sikkert hinanden bedre end andre. I øvelsen skal eleverne lære hinanden bedre at kende, for når man kender hinanden, er det nemmere at få det godt med hinanden i klassen – et godt klassefællesskab.

b. At lære hinanden at kende.

- Eleverne skal vælge noget, de godt kan lide at lave, og sætte det sammen med deres eget navn. For eksempel "Aysha, spille håndbold" eller "Oliver, spille klaver". De skal skrive det på et stykke papir med store bogstaver.
- Eleverne skal nu gå rundt med deres papir mellem hinanden, og når de møder en klassekammerat, stopper de op, ser hinanden i øjnene og siger deres navn og det, de godt kan lide at lave efter skole (en interesse).
- Bagefter bytter de papir med den klassekammerat, de lige har snakket med, og går videre med deres "nye" navn og "nye" interesse og hilser på en ny. De bytter navn og interesse, indtil de får deres eget navn og interesse igen. Så sætter de sig på deres plads, indtil alle er færdige.
- Nu udfylder eleverne resten af felterne på deres papir. De kan enten tegne en tegning eller skrive i felterne. Hjertet står for det, de elsker, mad-symbolet er det, de godt kan lide at spise, huset er der, hvor de bor, og de personer, de bor sammen med.
- Når eleverne er færdige med at tegne eller skrive, sætter du dem sammen med en makker, som de skal fortælle, hvad de har tegnet eller skrevet om sig selv. Når begge har fortalt om sig selv, bytter de papir og sættes sammen med to andre elever, så de bliver fire i alt.
- Nu præsenterer hver især deres klassekammerat for de andre i gruppen. De kan starte med at sige "Det her er ...".
- De ældste elever i indskoling kan evt. lave et interview med hinanden, hvor de lærer at stille åbne spørgsmål til hinanden. Åbne spørgsmål er spørgsmål, som man ikke bare kan svare ja eller nej til – her bruger man hv-ord: Hvorfor? Hvordan? Hvad? Hvor? Hvem? Hvilke? Hvornår?

Elevark - At lære hinanden at kende

Indskoling

Navn:

Klasseaktiviteter

Indskoling

C. En god klassekammerat

Forklar eleverne, at de nu skal arbejde med, hvad en god klassekammerat er.

Tid: 10-15 min.

- Sæt eleverne sammen i små grupper på 3-4 og lad dem snakke om, hvad en god klassekammerat er. De kan tegne eller skrive deres svar ned på papir.
- Lav en opsamling og lad grupperne komme med forslag på skift, og skriv alle forslag ned. Se, hvor mange de kan komme på.
- Du kan til slut samtale med eleverne om, hvordan man er en god klassekammerat i frikvartererne og lave aftaler herfor.

Eksempler på en god klassekammerat kan for eksempel være:

- En, man leger med
- En, man hjælper i skolen (både fagligt og socialt)
- En, man griner med
- En, der lytter

Pointer til opsamling

Forklar eleverne, at når man er i en klasse, er man klassekammerater, og der skal være plads til alle – plads til, at man kan være forskellige og har forskellige meninger og interesser. Alle skal ikke være ens, men man skal kunne lytte til hinanden og snakke sammen og være fælles på kryds og på tværs. Alle kan måske ikke være bedste venner, men man kan være de bedste klassekammerater med alle. Alle har et ansvar for, at man føler sig som en del af klassefællesskabet.

